

INVENTARISATIEBIJEENKOMST LEVERANCIERS GASMEETAPPARATUUR:

Op 11 mei heeft Stichting KAGO een inventarisatiebijeenkomst met de leveranciers van gasmeetapparatuur georganiseerd.

Aanwezig: Michiel Verwerft (EWS), Wilco Kurpershoek (Dräger), Richard Heijmerikx (Dijkstra Verenigde), Lars van Ham (RAE), Tom den Boer (Gasvrij Centrale Nederland) Wim van Tienen (Stichting KAGO), Kosse Doornbos (Stichting KAGO) en Ingrid Verhoef (Remarc Rotterdam)

Tijdens deze bijeenkomst werden vooral de problemen met betrekking tot de reguliere veldmeetapparatuur besproken.

De kwaliteit van de gasmetingen gaat zienderogen achteruit. De metingen worden niet uitgevoerd zoals het hoort. Om kosten te besparen worden containers op grote schaal alleen elektronisch gemeten. Dit is levensgevaarlijk, omdat de elektronische apparatuur niet alle gassen kan detecteren. Enkele zeer gevaarlijke en vaak voorkomende containergassen, zoals methylbromide, chloorpicrine, formaldehyde en 1,2-dichloorethaan kunnen niet elektronisch met de reguliere meetsets worden gemeten. Genoemde gassen moeten dus met detectiebuisjes worden gemeten. De buisjes zijn echter duur en bovendien neemt het meten met detectiebuisjes veel tijd in beslag. Dit heeft weer gevolgen voor de tarieven van de meting. Gasmeetbedrijven die wel met buisjes meten verliezen klanten, omdat die overstappen naar meetbedrijven die alleen elektronisch (en dus goedkoper) meten. De warehousemedewerkers lopen hierdoor gevaar. Stichting KAGO wil in samenwerking met de leveranciers de kwaliteit van de metingen verbeteren.

Alle aanwezigen waren unaniem van mening dat het opleidingsniveau van de gasmeetdeskundige verhoogd moet worden. Daarnaast moeten andere zaken worden aangepakt. Er is nergens vastgelegd hoe een goede meting moet worden uitgevoerd. Op welke gassen moet worden gemeten en met welke instrumenten? Meetprotocollen ontbreken, iedereen doet maar wat. De volgende zaken werden uitgebreid besproken:

PID-metingen:

Containers worden op basis van een PID-meting gasvrij verklaard. Dat is te gek voor woorden.

Een container kan nooit op basis van een PID meting gasvrij worden verklaard. Diverse zeer gevaarlijke gassen zijn niet te detecteren met de PID. Het instrument is slechts een hulpmiddel, geen stofspecifiek meetinstrument. Gassen met een grenswaarde lager dan 1 ppm zijn vrijwel niet detecteerbaar met een PID. Dat kan zeker niet als de PID slechts incidenteel (2 x per jaar) wordt gekalibreerd. Hoge PID-waarden geven aan dat de container gas bevat. Welk gas het betreft moet nader worden onderzocht. Als niet duidelijk is waardoor de hoge PID-waarde wordt veroorzaakt, mag de container niet gasvrij worden gegeven (advies luchtmonster nemen).

LEL-metingen:

Containers met een verhoogde LEL-waarde zijn potentieel gevaarlijk. Ook als de LEL beneden de grenswaarde van 10 % van de onderste explosiegrens ligt is voorzichtigheid geboden. Op de eerste plaats kan de daadwerkelijke waarde door toepassing van correctiefactoren voor het betreffende gas hoger zijn. Daarnaast zijn de gassen die de hoge LEL-waarden veroorzaken in veel gevallen ook toxisch. Verhoogde LEL-waarden (ook beneden 10% LEL) moeten dus nader worden onderzocht.

Bij verhoogde LEL-waarden zal ook de PID in de meeste gevallen hoge gasconcentraties aanduiden.

Als niet duidelijk is waardoor de hoge meetwaarden worden veroorzaakt mag de container niet gasvrij worden gegeven (advies luchtmonster nemen).

De leveranciers hebben KAGO technische ondersteuning toegezegd.

Wim van Tienen

NOTULEN Bijeenkomst leveranciers 11 mei 2010

Aanwezig: Michiel Verwerft (EWS), Wilco Kurpershoek (Dräger), Richard Heijmerikx (Dijkstra Verenigde), Lars van Ham (RAE), Tom den Boer (Gasvrij Centrale Nederland) Wim van Tienen (Stichting KAGO), Kosse Doornbos (Stichting KAGO) en Ingrid Verhoef (Remarc Rotterdam)

Vergadering opent om 10.00 uur, Wim heet een ieder welkom. Hij verwijst naar de inventarisatiebijeenkomst van november waar met name gasmeetbedrijven aanwezig waren. KAGO wilde ook voor leveranciers/fabrikanten van gasmeetapparatuur zo'n bijeenkomst, vandaar deze meeting.

Iedereen stelt zich kort voor:

Dijkstra Verenigde is oorspronkelijk lab-leverancier. Later met gasproblematiek in aanraking gekomen en daar is Richard op gezet. Dijkstra Verenigde is leverancier van de GDA 2. Overheid verschuilt zich/is niet daadkrachtig, gasmeters hebben vaak te weinig kennis.

Gasvrij Centrale Nederland houdt zich voornamelijk bezig met meten van containers/tanks/etc en ontgassing. Is daarnaast ook verkoper van gasmeetapparatuur. EWS houdt zich bezig met o.a. gasmetingen en begassen.

Dräger is leverancier van gasmeetapparatuur. Er zitten een hoop haken en ogen bij het gasmeten.

RAE is leverancier van gasmeetapparatuur.

Ingrid geeft aan dat MSA Nederland en Interscience uitgenodigd zijn, maar dat zij niet aanwezig kunnen zijn. Kosse bedankt een ieder voor zijn komst en geeft aan vaker bijeenkomsten te willen houden met de leveranciers.

Doel van de bijeenkomst is het in kaart brengen van de problemen, kwaliteitsverbetering metingen, verhogen veiligheid, samenwerking. Richard vraagt wat KAGO precies doet. Wim geeft aan dat KAGO is ontstaan uit eigen initiatief van gasmeetbedrijven. Het Platform is vanuit vakbonden/overheid opgericht. Het Platform heeft geen verregaande kennis mbt gasmeetapparatuur in huis. Zij schakelt o.a. naar behoefte KAGO in voor kennis/oplossen van vraagstukken. Het Platform heeft vanuit de overheid opdracht gekregen structuur te brengen in het gasmeetgebeuren.

Daartoe ligt er een opdracht bij KAGO: nieuwe structuur uitzetten in opleidingen en in gasmeetmethodes. Vandaag gaat het met name over de veldmetingen. 90-95% van alle metingen wordt gedaan met veldmeetapparatuur.

De leveranciers van deze geavanceerde en kostbare apparatuur hebben er echter ook belang bij, dat de reguliere veldmetingen correct worden uitgevoerd. Weinig bedrijven zullen kostbare meetsystemen aanschaffen, als PID-metingen landelijk worden geaccepteerd.

De problemen die vandaag besproken worden richten zich vooral op de reguliere veldmetingen. Richard legt de vraag neer wat nu eigenlijk een goede meting is? Voldoen aan de arbeidsinspectie of optimale veiligheid voor de werknemer? De lijst van de arbeidsinspectie is niet realistisch. We moeten naar optimale veiligheid van degene die de container opent.

Wilco geeft aan dat alle stoffen gemeten kunnen worden, maar dat kost tijd en dus geld. Dus men gebruikt PID-meters en daarop worden containers vrijgegeven die eigenlijk niet goed zijn! Er moet een werkzaam iets zijn, waar bedrijven mee kunnen werken.

Dijkstra Verenigde gaat terug naar de bedrijven/werknemers en niet meer richting VROM/arbeidsinspectie. Tom vindt dat er eerst een stuk rust gecreëerd moet worden door

met elkaar om de tafel te gaan.

Kosse geeft aan dat er duidelijkheid moet komen.

RIE per goederenstroom, per leverancier, per land van herkomst. Dan weet je wat je moet meten bij die betreffende container. Volledig beschermen is eigenlijk niet haalbaar. Zijn die 15 gassen op de lijst van de arbeidsinspectie eigenlijk verplicht te meten? Voor 5 tientjes kan dat niet, dus gebeurt dat niet! Hoe kan je zo gaan afvangen dat je mensen apparatuur laat gebruiken zonder valse veiligheid en zonder te hoge economische schade?

Wat vinden wij (hier aan tafel) met elkaar belangrijk? Punt is dat bedrijven hun werknemers in een veilige omgeving, als bedoeld in art. 3.5g Arbeidsomstandighedenbesluit, moeten laten werken. Er zou een "startlijst" met gassen moeten komen. Een lijst met apparatuur adviseren, aanvullend met apparatuur van elkaar. Waarmee je een breed spectrum van gemeten gassen pakt.

De lijst van de arbeidsinspectie: moet die weg of kan die aangevuld worden? Het moet dan wel een flexibele lijst worden. Gooi alle metingen op één hoop en kijk wat eruit komt en wat gemeten zou moeten worden. Door een veelheid aan combinatiemetingen zou je al veel kunnen meten/tackelen.

Richard zegt dat de ArboUnie aangeeft dat je moet kunnen aantonen dat een stof van de lijst er niet in zit en niet of bepaalde stoffen er wel in zitten. Er is onderscheid tussen detectie en analyse. Het is een actueel probleem: bij analyse komt hogere scheikunde te pas. Dat kan niet voor 35 – 50 euro! Uiteindelijk is het bedrijf verantwoordelijk en aansprakelijk.

Veel bedrijven willen het wel goed doen, maar krijgen geen antwoorden van arbeidsinspectie. Kosse vraagt zich af of de arbeidsinspectie dit wel moet zeggen? Mede daarom is KAGO opgericht, want de arbeidsinspectie zegt niks, die controleert alleen maar. Onze taak is bedrijven erop wijzen dat ze verantwoordelijk zijn voor hun personeel. Ze mogen zich niet "verschuilen" achter de arbeidsinspectie. De situatie moet zo zijn dat bedrijven het goed aanpakken en dat de arbeidsinspectie zich daaraan moet conformeren. Dit gaat waarschijnlijk nooit gebeuren, want dan is de arbeidsinspectie eindverantwoordelijk.

Tom denkt dat men in de toekomst richting persoonlijke metingen gaat i.p.v. meten van containers. Kosse geeft aan dat we NU moeten weten hoe je moet meten. Speerpunt: wanneer is een meting goed? Je moet als gasmeetdeskundige meten op gassen waarvan jij denkt dat ze voorkomen in de betreffende container/tank/lading. De opleidingen zijn al niet goed, hoe kan een meting dan goed zijn? Meetmethodes hebben hun beperkingen. Ook vanuit de fabrikanten/leveranciers moet daarover input komen. En de opleidingen moeten daar ook meer op inspelen. Bedrijven willen hun informatie niet vrijgeven, dat is een probleem. Want meerdere bedrijven hebben dezelfde problematiek en allemaal moeten ze het wiel opnieuw uitvinden. Per situatie is het verschillend: bij een vaste goederenstroom kan je aangeven goed of fout (omdat je de problematiek weet) Bij verschillende containers kan dat niet zomaar, want daar kunnen verschillende problemen voorkomen.

De vraag welke methode beter is: elektronisch of met buisjes. Conclusie is dat zowel met buisjes als elektronisch gemeten moet worden.

Detectiebuisjes zijn in principe onderling uitwisselbaar. Het merk van het buisje is van ondergeschikt belang. Het gaat om de monsternamen-hoeveelheid. Uiteraard moet het buisje goed in de aanzuigmond passen. Temperatuur kan veel uitmaken. Sommige gassen dampen nauwelijks uit bij lage temperaturen.

Leverancier heeft informatieplicht want anders kan de klant niet eens omgaan met de apparatuur. Wat een fabrikant voorschrijft voor de apparatuur inzake kalibratie etc. moet ook opgevolgd worden! In principe moet elk apparaat elke dag gecheckt worden of hij "het wel doet" Veilige kalibratie-interval: eigenlijk dagelijks bij intensief gebruik. 6 maanden is veel te lang, 3 maanden zou kunnen.

Richard: om het werkbaar te houden moeten de sensoren van de GDA 2 dagelijks gecheckt en om de 2 à 3 maanden gekalibreerd worden.

PID-metingen zijn een heet hangijzer. Vraag is: wat meet je, wie is de klant, hoe is de RIE? De PID is een totaalgasmeter, geen stofspectief meetinstrument. Als een PID waardes

aangeeft moet dit nader (meestal met detectiebuisjes) onderzocht worden. Landelijk worden er echter talloze containers op basis van een PID-meting gasvrij verklaard. Dit is beslist onverantwoord. Als een PID een waarde van 0 ppm aanduidt betekent dit niet, dat de container geen gas bevat. Lars: PID moet elke dag gekalibreerd worden om 100% goed te zijn. Gassen zoals 1,2-dichloorethaan, formaldehyde, chloorpicrine, koolmonoxide, kooldioxide en sulfurylfluoride worden niet door de PID gedetecteerd.

Voor bedrijven blijft het toch een kostenoogpunt. Ze willen een snelle en goedkope meting. Een PID is een zeer beperkt meetinstrument. Het is zeer gevaarlijk om uitsluitend op basis van een PID-meting een container gasvrij te verklaren. Als een PID hoge concentraties gas aangeeft moet uitgezocht worden welk gas de container bevat. De container mag niet gasvrij worden gegeven als niet kan worden vastgesteld welk gas het betreft.

Wim: mag ik ervan uitgaan, dat een container geen methylbromide bevat, als de PID 0 ppm aangeeft? De aanwezigen waren unaniem van mening, dat dit niet verantwoord was. Methylbromide valt weliswaar binnen het bereik van de meest gangbare PID, met een lamp van 10,6 eV, maar verreweg de meeste PID's zijn niet in staat om stoffen met een lagere grenswaarde dan 1 ppm te detecteren. Lars: er zijn geavanceerde PID's op de markt die dit theoretisch in optimale omstandigheden (dagelijkse kalibratie en ideale luchtvochtigheid) wel zouden kunnen. Deze omstandigheden komen in het veld echter weinig voor.

Alle aanwezigen waren van mening, dat methylbromide dus altijd met een buisje moet worden gemeten.

Tom vindt dat als je kennis van de apparatuur, buisjes, etc. hebt, je in principe met 20 buisjes een goede meting kan doen.

10% LEL regel:

- Op explosie niveau prima!
- Op toxisch niveau fout!

LEL regel wordt vaak foutief toegepast. Een container met een verhoogde LEL-waarde bevat brandbare gassen. Deze gassen zijn in veel gevallen ook (zeer) toxisch.

Door onderzoek moet worden vastgesteld welk gas de hoge LEL-waarde veroorzaakt.

GDA is detecteren, niet analyseren.

SIFT is een goede oplossing voor de analyse in aanvulling op de GDA.

Belangrijk is dat de personen die ermee moeten werken, een meetmethode hebben die werkzaam is!

Opleidingstechniek + analyse die aan de meting hangt = goede meting

Tom: analyses laten wij over aan de gespecialiseerde labs, zodat wij de aansprakelijkheid niet hebben.

Koolmonoxide: als iemand hier meer info over heeft, dan graag doorgeven! In vlees wordt CO gebruikt als fumigator.

Samenwerking: KAGO kan de kennis van de leveranciers niet missen om stukken op te kunnen maken richting de overheid. Korte lijnen zijn belangrijk in dit proces. Als KAGO info nodig heeft of als er buisjes getest moeten worden, dan is medewerking van de leveranciers van belang. Als de leveranciers info nodig hebben, dan kunnen zij bij KAGO aankloppen. Staan de leveranciers achter KAGO? JA!

Richard heeft nog een vraag: moet een klant accepteren dat er mogelijk vals-positieven zijn bij meetapparatuur? Algemeen oordeel van de deelnemers: ja! Het perfecte analyseapparaat bestaat niet. Liever soms vals-positief dan vals-negatief.

De doelstelling moet zijn 100% veiligheid voor de mensen.

Vergadering sluit om 13.30 uur